

Richtlijnwerkgroep Palliatieve zorg bij hartfalen

Alrijne
ziekenhuis

Carolien Lucas

Historie

- Eerste richtlijn 2005
- Revisie 2010

- Te vinden op Pallialine.nl/IKNL

- Revisie huidige richtlijn op initiatief van en onder supervisie van PAZORI/IKNL (Integraal Kankercentrum Nederland), belangrijke rol bij coordinatie en uitvoering

Pallialine, waarom nieuwe richtlijn palliatieve zorg bij hartfalen?

- Veel gebruikt in 1 ste lijn
- Er is veel vraag naar
- Sinds jan. 2016 heeft elk ziekenhuis 'n palliatieve dienst
- Sluit goed aan op LTA/connect
- Wordt onderdeel van LTA/connect??

7 fases in richtlijntraject

- Onderwerpkeuze en afbakening
- Voorbereiding
- Ontwikkeling conceptrichtlijn
- Consultatie
- Autorisatie
- Verspreiding en implementatie
- Evaluatie, actualisatie en revisie

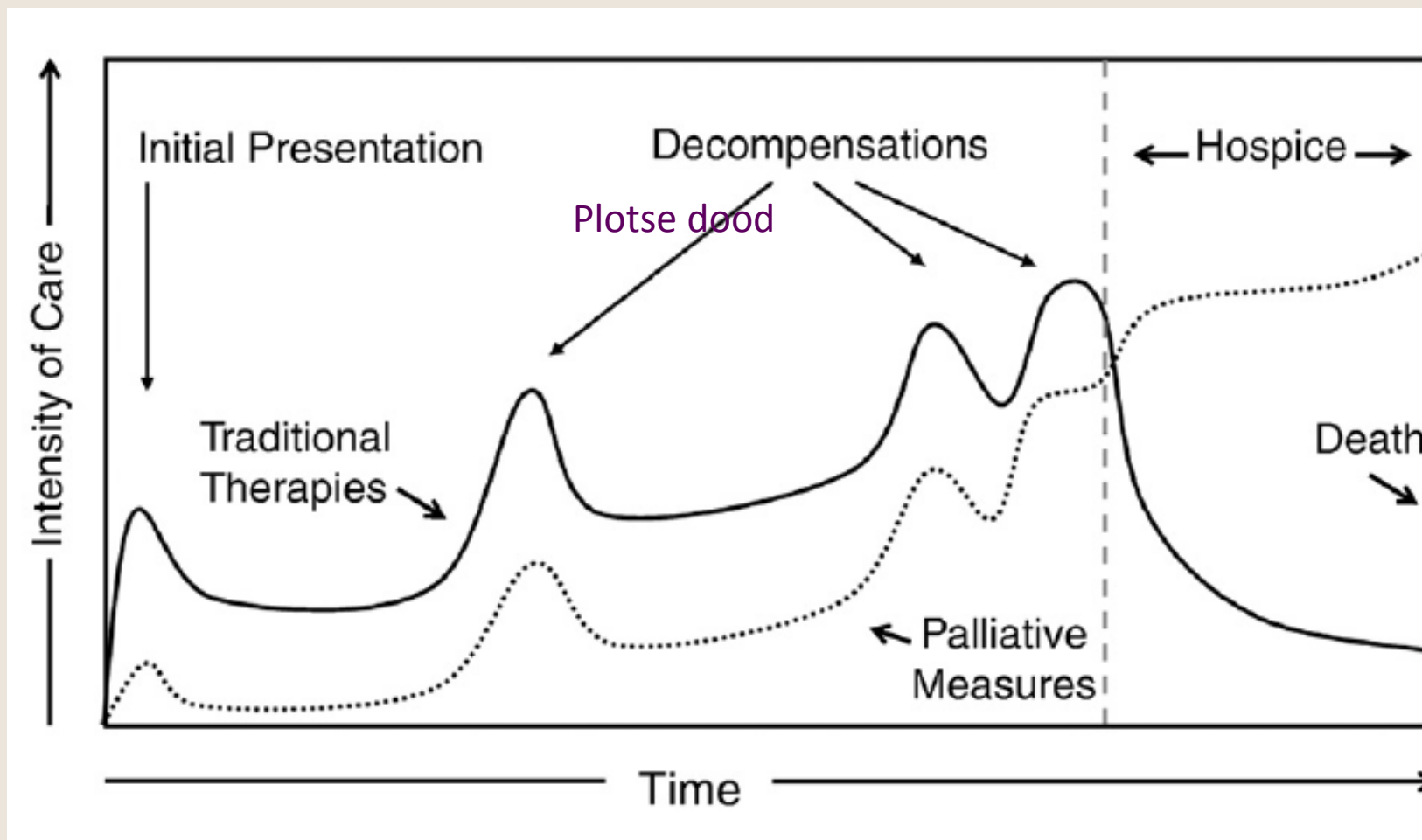
Huidige werkgroep

- IKNL
- Huisarts
- Internist-oncoloog
- Vertegenwoordiger De Hart en vaatgroep/NPCF
- Cardiologen (2x)
- Specialist ouderengeneeskunde (2x)
- VS hartfalen
- Klinisch geriater
- Universitair hoofddocent tijdige palliatieve zorg

Doel richtlijn palliatieve zorg bij hartfalen

- Helder zorgplan waardoor gelijkheid van zorg
- Verminderen van onnodige ziekenhuisopnamen
- Patient keuzes te bieden zoals thuis zorg te krijgen en thuis te sterven
- Trained “case manager” voor de patient.

Hartfalen: beloop

Definitie eindstadium hartfalen = De therapie faalt.

- Progressieve of persisterende ernstige symptomen en/of tekenen van hartfalen
- Ondanks optimale therapie (medicatie, leefregels, devices, chirurgie, interventies)
- Verslechtering wordt primair door hartfalen bepaald
- Tijd om te markeren

Knelpunten (eerste bijeenkomst)

- Wat wordt verstaan onder palliatieve zorg?
- Levensverwachting moeilijk in te schatten
- Zorg onvoldoende georganiseerd
- Te weinig aandacht voor advanced care planning
- Patiënten niet goed geïnformeerd
- Welke medicatie kan/moet in laatste levensfase gestaakt worden
- Hoe om te gaan met depressie
- Hoe om te gaan met angst.

Pril begin

- 1 bijeenkomst:
- Knelpunten analyse: rondsturen aan het veld.
- Definitieve versie rond December 2017